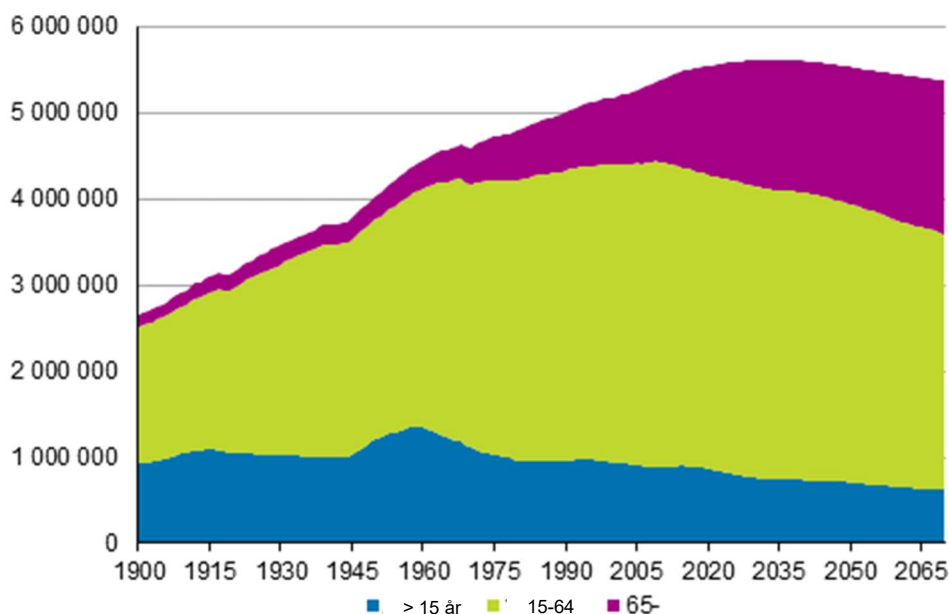

Landrapport KNS-konferens Teknologi och digitalisering i hälsosektorn 9 – 11 oktober 2019/ RiittaVe

Befolkningsprognosen i Finland är oroande och andelen äldre ökar kraftigt.

Enligt Statistikcentralens befolkningsprognos är antalet personer under 15 år 760 000 år 2030, såvida antalet födda förblir på nuvarande nivå. På 2050-talet sjunker andelen unga under 700 000. Så här liten var gruppen under 15 år senast i slutet av 1850-talet, då vårt lands befolkning uppgick till två miljoner. Ännu under 1970-talet var gruppen under 15 år en miljon personer.

Statsrådets kansli gjorde år 2017 en utredning "Förnyad servicehelhet – rehabiliterande hemvård och klientinriktat stöd för hemmaboende." ("Uudistuva palvelukokonaisuus – kuntouttava kotihoito ja asiakaslähtöinen kotona asumisen tuki").

Utredningen gjordes i södra Karelen där tre aktörer samarbetade. Deltagare var Södra Karelens hälso- och socialkrets (Eksote), Villmanstrands tekniska universitet (LUT) och Saimas yrkeshögskola (Saimia).

Några observationer från utredningen

I Eksote kommunsamarbete ingår regionens nio kommuner. Befolkningen över 65 år varierade i kommunerna mellan 22 – 36 % och i tätort mellan 45 – 97 %.

Från utredningen observeras följande:

2015	2017
Affärssystem används i vissa kommuner. Trygghetslarmtjänster samordnas i regionen. Pilotförsök virtuella hembesök. Prövades olika lösningar.	Teknologianvändning ökade (bland annat lokaliserade trygghetslarm och virtuella besök integrerades i hemtjänsten). Affärssystem utvidgades till kommunerna och systemens optimering förstärktes. Optimering av egen hälsovårdares besök.

[http://julkaisut.valtioneuvosto.fi/bitstream/handle/10024/160245/68_Kuntouttavat%20toimin tamallit%20iakkaiden%20palveluissa_loppuraportti3010.pdf](http://julkaisut.valtioneuvosto.fi/bitstream/handle/10024/160245/68_Kuntouttavat%20toimin%20tamallit%20iakkaiden%20palveluissa_loppuraportti3010.pdf)

På hemsidan <https://www.valvira.fi/terveydenhuolto/terveysteknologia> för Valvira finns omfattande information om regler för hälsoteknologi, utrustning och biomaterial. Exportindustrin med hälsoteknologi växer och enligt [Businessfinlands](#) prognoser har exportvärdet femdubblats de senaste 20 åren. I Finland exporteras 80 procent av hälsoteknologins produkter.

Hur syns teknologi och digitalisering på arbetsplatsen?

JHL gjorde förra året tillsammans med Tampere universitets ledarhögskola en utredning ”**Hälsa i digitaliserad äldreomsorg**” (”**Hyvinvointi digitalisoituvassa vanhustyössä**”). Vi riktade en enkät till arbetstagare inom äldreomsorgen och medlemmar i JHL, som resulterade i 491 svar. Från utredningen finns punkter att lyfta fram som också observerats i de nordiska NORDCARE-undersökningarna från år 2005 och 2015.

44 % har planerat att byta arbetsplats

Faktorer som minskar viljan att byta arbetsplats:

- Prova teknologi som en möjlighet
- Teknologi som stöd i arbetet med kund
- Stöd i att använda teknologi
- Kund- och utvecklingsorienterad organisationskultur
- Bra ledarskap
- Arbetslust och positiva känslor i arbetet

37 % har planerat att byta yrke

Faktorer som ökar viljan att byta yrke:

- Upplevd belastning på grund av teknologin
- Upplevd belastning på grund av yrkesrollen
- Negativa känslor i arbetet

Utredningar och undersökningar inom yrkesområde hälsa och social är samlade på JHL:s hemsida.

<https://www.jhl.fi/tyoelama/ammattialat/sosiaali-ja-terveyspalveluala/sote-alan-selvitykset-ja-raportit/>

Förnyelser av lagar och regler

Äldreomsorgslagen trädde i kraft år 2010¹ 2012 och den har kompletterats med årens lopp. För närvarande har Finlands regering beslutat att personalbemanningen ska vara 0,7 i omsorgsboenden och vårdboenden. Hemtjänstens bemanning ska ske efteråt. STM har grundat en arbetsgrupp som har till uppgift att lösa uppgiften till slutet av september. I förberedelsegruppen är avtalsombudsman Kari Bagge JHL:s representant.

¹ Korrigerat skrivfel 2019-10-08